

Rotterdam 40-45

Bij uitgeverij WBOOKS verscheen vorige week een nieuw boek over Rotterdam in de oorlogsjaren, Rotterdam 40-45 getiteld; samengesteld en geschreven door Hans van der Pauw. Het nieuwe boek, totstandgekomen in samenwerking met het Stadsarchief Rotterdam, bevat veel onbekende foto's uit binnen- en buitenland en is anders dan andere boeken. Het presenteert een visuele geschiedenis van de oorlogsjaren in de Maasstad. Hans van der Pauw is kenner bij uitstek. Enkele jaren geleden publiceerde hij het standaardwerk Rotterdam in de Tweede Wereldoorlog.

Rotterdam heeft het gedurende de oorlogsjaren zwaar te verduren gehad. Vijf dagen slechts had de rampzalige oorlog in mei 1940 geduurd. Vijf lange jaren van Duitse bezetting volgden. Kort na de meidagen werden de bombardementen op de stad hervat - de oorlog ging dus gewoon door - en geleidelijk groeide de repressie en begon de vervolging van joden en verzetsmensen. Daarnaast werden veel mannen verplicht in Duitsland te werken; vrouwen en kinderen bleven alleen achter. De schaarste nam steeds meer toe en die ging in de hongerwinter haar tol eisen. En dit alles speelde zich af in een gehavende, onttakelde en volledig ontworichte stad.

Over deze barre, maar tegelijk boeiende, periode schreef historicus Dr. J.L. (Hans) van der Pauw een prachtig boek, dat uit-

blinkt in helderheid en de lezer bijna als in een film door die donkere jaren voert. Rotterdam 40-45 laat vooral de betekenis van de oorlog voor de gewone mensen zien. Na de inname van Rotterdam gaat het leven voor de inwoners van de stad gewoon door. Maar helaas is dit bombardement niet het laatste; de stad wordt nog 128 keer gebombardeerd vanwege de strategische waarde van de Rotterdamse haven voor de Duitsers.

Kenmerkende momenten

De foto's tonen kenmerkende momenten van de oorlog in Rotterdam: van het verzet, de geplande wederopbouw, de hongerwinter en de bevrijding. De fusillade van tien mannen op de Coolsingel in 1945 als vergelding voor de moord op een SS'er.

Dansende mensen op straat op 5 september 1944, Dolle Dinsdag, als geruchten van een naderende bevrijding de stad bereiken. De razzia van Rotterdam tijdens de hongerwinter, waarbij 52.000 mannen worden opgepakt en afgevoerd. Een driejarig meisje dat wordt gered uit het puin van een door Amerikaanse bommen getroffen gebouw. De beelden van de bevrijding laten een heel andere kant van de stad zien, met uitgelaten menigtes Rotterdammers, jeeps vol Canadese soldaten, maar ook 'moffenmeiden' die op straat worden kaalgeschoren en met hakenkruizen worden beschilderd. Al met al een zeer indrukwekkend boek, dat iedere geïnteresseerde in de Rotterdamse oorlogsgeschiedenis in de kast moet hebben. Rotterdam 40-45 telt 128 pagina's op A-4 formaat en kost slechts € 24,95.